

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Karly Cháberové a soudkyň JUDr. Dany Černé a JUDr. Naděždy Treschlové v právní věci žalobce: D. V. H., nar. X, zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem v Brně, Příkop 8, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra - Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, Praha 4, nám. Hrdinů 1634/3, o žalobě proti rozhodnutí Policie České republiky, Služby cizinecké policie, ředitelství služby cizinecké policie ze dne 5.2.2009, č.j. CPR-15708-1/ČJ-2008-9CPR-C261,

t a k t o:

I. Rozhodnutí Policie České republiky, Služby cizinecké policie, ředitelství služby cizinecké policie ze dne 5.2.2009, č.j. CPR-15708-1/ČJ-2008-9CPR-C261 se z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 7.808,- Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Marka Sedláka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce podal u Městského soudu v Praze žalobu proti rozhodnutí Policie České republiky, Služby cizinecké policie, ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 5.2.2009 č.j. CPR-15708-1/ČJ-2008-9CPR-C261, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Brno, Inspektorátu cizinecké policie Brno, ze dne 21.8.2008 č.j. CPBR-11425-16/ČJ-2008-61PB-CI a kterým bylo toto rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky potvrzeno.

Žalobce uvedl, že na území České republiky žije ve společné domácnosti s paní L. T. B. H. a s nezletilou Q. A. B., která je občankou České republiky. Společně uhrazují náklady na své potřeby, na chod domácnosti a na zajištění výživy nezletilé, přičemž újmu, kterou by utrpěl kterýkoli z nich, by zbývající důvodně pocítovali jako újmu vlastní. Tyto skutečnosti jsou obsahem prohlášení zachyceného v notářském zápise, který žalobce předložil jako doklad k žádosti o povolení k přechodnému pobytu dle § 87b odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 326/1999 Sb.). Žalobce vyslovil nesouhlas se závěrem správního orgánu prvního stupně, že nelze jako doklad potvrzující, že žalobce je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, akceptovat právě zmiňované prohlášení sepsané formou notářského zápisu. Dále žalobce poukázal na nesprávnost názoru správního orgánu, že při existenci vztahu obdobnému rodinnému se může jednat pouze o vztah druh a družka. Pokud by zákonodárce měl v úmyslu pod pojem vztah obdobný vztahu rodinnému podřadit výhradně vztah druh a družka, uvedl by to výslovně v právním předpise. V případě žalobce je nesporné, že není otcem nezletilé B. Q. A., není tedy mezi nimi vztah otec – dcera, ale jedná se o vztah obsahově totožný, který je vztahem obdobným. Nejde o vztah rodičovský, ale o vztah obdobný vztahu rodičovskému. Žalobce dále poukázal na směrnici 2004/38/ES s tím, že tato směrnice neupravuje vztahy mezi rodinnými příslušníky členského státu, jejím smyslem je upravit postavení občanů Unie a jejich rodinných příslušníků v hostitelském státě, tedy ve státě kde nemají trvalé bydliště, resp. jehož nejsou občany, tak, aby bylo postavení těchto osob ve všech ostatních hostitelských zemích standardní. Rovněž zákon č. 326/1999 Sb. rozlišuje mezi pojmem rodinný příslušník občana Evropské unie a rodinný příslušník státního občana České republiky. Z ustanovení § 15a odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb. nevyplývá, že okruh rodinných příslušníků občana České republiky je totožný s okruhem rodinných příslušníků občana Evropské unie.

Žalobce vyslovil nesouhlas se způsobem, jakým správní orgán prvního stupně vymezil pojem rodina. Výklad pojmu rodina byl v zákoně č. 117/1995 Sb. zpracován pro účely zákona o státní sociální podpoře. V tomto zákoně zákonodárce pojem rodina vykládá tak, aby okruh osob byl co nejširší. Ustanovení § 7 odst. 6 zákona č. 117/1995 Sb. obsahuje výrazně širší definici. Pokud by zákonodárce chtěl omezit pojem vztah obdobný vztahu rodinnému ryze na poměr druh – družka, zapracoval by to do právního předpisu. Pokud tak neučinil a použil obecnější formulaci, měl nepochybně na mysli co nejširší okruh vztahů, které však nebylo možno vyjmenovat. Jako vztah obdobný vztahu rodinnému je proto potřeba považovat vztah manžela matky dítěte, které má sice jiného otce, se kterým však žije ve společné domácnosti a který ho jako otec fakticky vychovává. V případě žalobce jde o vztah obdobný vztahu otcovskému. Zúžení pojmu vztah obdobný vztahu rodinnému pouze na vztah partnerský, tak jak to učinily správní orgány obou stupňů, je nesprávné.

Žalobce dále uvedl, že v řízení navrhl dokazování místním ohledáním a ústním jednáním na adrese společné domácnosti. Toto však správní orgán odmítl s tím, že předložení listiny lze nahradit svědeckou výpovědí pouze za podmínek stanovených zvláštním zákonem, přičemž zákon č. 326/1999 Sb. neumožňuje použít svědeckou výpověď jako substituci za doklad potvrzující, že žadatel je rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Žalobce dále namítl, že mu nebylo správním orgánem nikdy sděleno, jaký konkrétní doklad by potvrdil splnění podmínky, tj. doložení trvalého vztahu obdobného vztahu rodinnému a soužití ve společné domácnosti. Takto správní orgán postupoval přesto, že je povinen účinně pomoci účastníku řízení odstranit nedostatky podání. Objektivně neexistuje žádný úřad, který by takový doklad vystavil. Pokud takový konkrétní doklad neexistuje, nemůže být ničím ani

nahrazen. Z povahy věci je zřejmé, že uvedeným dokladem může být právě protokol o výpovědi svědka, protokol o místním ohledání nebo místním šetření. Ze všech uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud zrušil jak napadené rozhodnutí tak rozhodnutí prvostupňové a věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě zopakoval skutečnosti uvedené v odůvodnění napadeného rozhodnutí, spisovým materiálem je dle jeho názoru doloženo, že k žádosti o povolení přechodného pobytu nebyla předložena náležitost dle § 87b odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. v návaznosti na ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) citovaného zákona. Stav věci byl zjištěn tak, že o něm nejsou důvodné pochybnosti. Napadené rozhodnutí obsahuje úvahy, kterými se správní orgán řídil při hodnocení podkladů, stejně jako informace o tom, jak se vypořádal s námitkami účastníků. Závěrem je ve vyjádření navrženo, aby soud žalobu zamítl.

Ze správního spisu, který byl soudu předložen, vyplynulo, že dne 19.6.2008 byla Policií České republiky, Oblastním ředitelstvím služby cizinecké policie Brno, Inspektorátem cizinecké policie Brno (dále jen „správní orgán I. stupně“), přijata žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky. V tiskopisu žádosti, rubrice účel pobytu, žalobce vyplnil „Sloučení rodiny s občanem České republiky“.

Dne 17.7.2008 správní orgán I. stupně vyzval žalobce, aby dodal doklad potvrzující, že je žalobce rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Správní orgán žalobce upozornil, že „prohlášení“, které bylo k žádosti přiloženo a má sloužit jako doklad, že žalobce je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, nelze akceptovat. Správní orgán odkázal na ustanovení § 15a zákona č. 326/1999 Sb., který vymezuje pojem „rodinný příslušník.“ Z předmětné žádosti ovšem plyne, že žalobce nenaplnuje žádný z definičních znaků rodinného příslušníka občana Evropské unie. Správní orgán uvedl, že ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. reaguje na článek 3 odst. 2 písm. b) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES, podle něhož členský stát usnadňuje v souladu s vnitrostátními předpisy vstup a pobyt „partnerovi, se kterým má občan Unie řádně doložený trvalý vztah“, kdy se v podmínkách České republiky jedná o vztah druha a družky. Skutečnost, že se v konkrétním případě jedná o osobu, která splňuje podmínku trvalého vztahu s občanem Evropské unie, musí tato osoba správnímu orgánu nezpochybnitelným způsobem doložit (nelze použít formu čestného prohlášení), tj. důkazní břímě jde k tíži žadatele. V rámci Evropské unie není rodinné právo harmonizováno a z tohoto důvodu nelze blíže konkretizovat způsob a formu prokazování „trvalosti vztahů“. Správní orgán I. stupně dále uvedl, že je na místě vymezit pojem „rodina“. V tomto smyslu odkázal na ustanovení § 7 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře (dále jen zákon č. 117/1995 Sb.). Ten vymezuje pojem rodina následovně: *„nezaopatřené děti a rodiče těchto dětí, za rodiče se považují i osoby, jimž byly nezaopatřené děti svěřeny do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, manžel, partner, rodiče nebo uvedené osoby, vdovec nebo vdova po rodiči nebo uvedené osobě a druh (družka) rodiče nebo uvedené osoby.“* Analogicky lze tedy odvodit z uvedeného zákonného ustanovení, že rodinu tvoří ani příbuzní v řadě pobočné. Vztah mezi žalobcem a nezl. Q. A. B. tedy nemůže být označen za trvalý vztah obdobný rodinnému.

Na tuto výzvu reagoval žalobce vyjádřením ze dne 5.8.2008. Žalobce ve vyjádření upozornil, že správní orgán nijak blíže nerozvádí, proč nelze akceptovat „prohlášení“, které žalobce správnímu orgánu předložil k prokázání, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Pokud správní orgán uvedl, že předmětné „prohlášení“ akceptovat nelze, musí v souladu s obecnými zásadami správního řízení účastníkům objasnit, jaký doklad akceptovat lze. Žalobce požádal správní orgán, aby ho výslovně poučil, jaký doklad nebo jaké doklady a

s jakým obsahem je ochoten akceptovat. Dále žalobce uvedl k tvrzení správního orgánu, že ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. reaguje na článek 3 odst. 2 písm. b) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES (dále jen „Směrnice“), že způsob, jakým správní orgán Směrnici na daný případ přímo aplikuje, je nezákonný a je ve výslovném rozporu s článkem 40 odst.1 Směrnice. Dále žalobce upozornil, že správní orgán nesprávně vymezil pojem „rodina“, když v tomto směru odkázal na ustanovení zákona č. 117/1995 Sb. Dle žalobce je pojem rodina v tomto ustanovení vymezen pouze pro účely konkrétního speciálního zákona a nelze jej analogicky aplikovat v rámci zákona zcela jiného.. Žalobce také vyjádřil nesouhlas s argumentací správního orgánu, dle kterého měl zákonodárce při formulaci ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. na mysli pouze vztah mezi druhem a družkou. Žalobce v tomto směru upozornil, že pokud by měl zákonodárce skutečně úmysl omezit toto ustanovení pouze na družský poměr, použil by nepochybně formulace „vztah obdobný vztahu manželskému nebo partnerskému“. Protože však zákonodárce použil výrazně obecnější formulaci „vztah obdobný vztahu rodinnému“, měl nepochybně na mysli co nejširší okruh vztahů, které však vzhledem k nesčetnému množství kombinací nebylo možno v zákoně výslovně vyjmenovat. Závěrem žalobce navrhl výslech manželky paní B. T. L. H. k prokázání skutečnosti, že s žalobcem žijí ve společné domácnosti a mají spolu trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a to ve smyslu ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb.

Správní orgán prvního stupně žádost žalobce rozhodnutím ze dne 21.8.2008. č.j.: CPBR-11425-16/ČJ-2008-61PB-CL, podle § 87e odst. 1 zákona č. 326/199 Sb. s odkazem na § 87d odst. 1 písm. a) téhož zákona zamítl. V odůvodnění rozhodnutí odkázal na ustanovení § 87 písm. b) odst. 2 zákona č.326/1999 Sb., které stanoví náležitosti, které je třeba k žádosti o povolení k přechodnému pobytu předložit. Ze strany žalobce nebyl dodán doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. Žalobce ke své žádosti doložil pouze společné prohlášení své a paní T. L. H. B., které mělo sloužit jako doklad potvrzující, že žalobce je rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona č.326/1999 Sb., a to dcery paní T. L. H. B., nezletilé Q. A. B., občana České republiky. Zároveň toto prohlášení mělo sloužit jako důkaz potvrzující společný život výše jmenovaných. Ti zde prohlásili, že újmu, kterou by utrpěl kterýkoliv z nich, by zbývající pociťovali jako újmu vlastní. Dále prohlašují, že žalobce má s nezletilou Q. A. B. trvalý vztah obdobný vztahu otce a dcery, společně ji s paní T. L. H. B. vychovává, živí ji a hodlá učinit právní kroky, aby nezletilou osvojil, popř. jiným právním způsobem získal postavení otce. Dále oba prohlásili, že spolu dne 11.6.2008 uzavřeli sňatek. K předmětnému „prohlášení“ správní orgán uvedl, že ho nelze akceptovat jako doklad potvrzující, že je žalobce rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Správní orgán uvedl, že žalobce nenaplnuje žádný z definičních znaků rodinného příslušníka občana Evropské unie dle ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. Tento svůj závěr žalovaný odůvodnil stejně jako ve své výzvě žalobci ze dne 17.7.2008, tedy s odkazem na článek 3 odst. 2 písm. b) Směrnice, podle něhož členský stát usnadňuje v souladu s vnitrostátními předpisy vstup a pobyt „partnerovi, se kterým má občan Unie řádně doložený trvalý vztah“, přičemž se v podmínkách České republiky jedná o vztah druha a družky. Stejně jako ve své výzvě žalobci ze dne 17.7.2008 odkázal správní orgán na ustanovení § 7 zákona č. 117/ 1995 Sb.

K návrhu, aby byla vyslechnuta manželka žalobce, správní orgán uvedl, že dle ustanovení § 53 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád.), je předložení listiny možné nahradit čestným prohlášením účastníka řízení nebo svědeckou výpovědí pouze za podmínek stanovených zvláštním zákonem.

Z citovaného ustanovení je zřejmé, že svědeckou výpověď lze připustit pouze tam, kde zvláštní zákon s použitím takového důkazu výslovně počítá. Jelikož zvláštní zákon, tj. v tomto případě zákon č. 326/1999 Sb., výslovně neumožňuje použít důkaz svědeckou výpovědí jako substituci za doklad potvrzující, že žadatel je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, a to ani ve smyslu ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., bylo by provedení takového důkazu dle názoru správního orgánu bezpředmětné.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 9.9.2008 odvolání. V odůvodnění uvedl, že se správní orgán nezabýval jeho námitkou, že výklad čl. 3 odst. 2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady č 2004/38/ES, podle něhož lze za vztah obdobný vztahu rodinnému považovat pouze vztah druhá a družky, je nesprávný. Žalobce v tomto směru odkázal na své vyjádření ze dne 5.8.2008, kde upozorňoval na obsah čl. 40 odst. 1, věta druhá Směrnice. Správní orgán se dle odvolatele dále nijak nevyrovnal s námitkou, že samotný výklad pojmu rodina ze zákona č.117/1995 Sb. byl zákonodárcem zpracován pro účely tohoto konkrétního zákona. Správní orgán za použití analogie pak bez dalšího dospěl k závěru, že rodinu netvoří ani příbuzní v pobočné řadě. Nesprávnost tohoto závěru ve vztahu k předmětné žádosti a k postavení účastníka řízení, žalobce odůvodňoval už ve svém vyjádření ze dne 5.8.2008. Správní orgán se ani touto námitkou nezabýval. Žalobce dále uvedl, že mu správní orgán v rozporu s ustanovením § 4, 37 odst. 3 a § 45 odst. 2 správního řádu nikdy nesdělil, jaký konkrétní doklad, který potvrzuje splnění podmínky podle ustanovení § 87d odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., by měl žalobce k žádosti předložit.

Rozhodnutím ze dne 5.2.2009 odvolací orgán odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí shrnul dosavadní průběh správního řízení a uvedl, že správní orgán prvního stupně nepochybil, když ve svém odůvodnění odkázal na čl. 3 odst. 2 výše zmiňované Směrnice. Po celkovém posouzení konstatoval, že správní orgán prvního stupně postupoval v souladu se zákonem a žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky žalobci zamítl dle ustanovení § 87e odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., v návaznosti na ustanovení § 87d odst. 1 písm. a) téhož zákona, neboť ani po předchozí výzvě nedoložil náležitost požadovanou zákonem. K žádosti o povolení k přechodnému pobytu nebylo hodnověrným způsobem doloženo, že žalobce má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterým je vázán (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně. Při přezkoumání rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). V daném případě soud rozhodl o věci bez jednání, neboť účastníci řízení s takovým postupem nevyjádřili ve stanovené lhůtě svůj nesouhlas (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

Ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., stanoví, že ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

Ustanovení § 87b odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., stanoví, že rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat

přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat policii o povolení k přechodnému pobytu.

Náležitosti, které je žadatel povinen předložit vyplývají z ustanovení § 87a odst. 2 zákona č.326/1999 Sb., jedná se o cestovní doklad, doklad potvrzující účel pobytu, fotografii, doklad o zdravotním pojištění a doklad o zajištění ubytování na území, a to s výjimkou náležitostí podle ustanovení § 87a odst. 2 písm. b), kdy nutno je doložit doklad potvrzující, že je žadatel rodinným příslušníkem občana Evropské unie, respektive, s odkazem na ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

Ustanovení § 87d odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. stanoví, že policie zamítne žádost o vydání potvrzení o přechodném pobytu, jestliže žadatel nepředloží náležitosti požadované zákonem. Dle ustanovení § 87e zákona č. 326/1999 Sb. se důvody podle ustanovení §87d odst. 1 tohoto zákona na zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu vztahují obdobně.

Žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky byla zamítnuta podle ustanovení § 87e odst. 1 zákona č.326/1999 Sb., s odkazem na ustanovení § 87d odst. 1 písm. a) téhož zákona. Důvodem pro zamítnutí žádosti bylo nedoložení náležitostí stanovených zákonem, a to konkrétně v návaznosti na ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., kdy žalobce nepředložil doklad prokazující, že má s občanem Evropská unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

V první řadě se soud zabýval otázkou, zda vztah žalobce k nezletilé dceři jeho manželky, která je státním občanem České republiky, lze posoudit jako vztah obdobný vztahu rodinnému.

Soud se neztotožnil se závěrem správního orgánu, že ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. se vztahuje pouze na vztah druh – družka, když správní orgán argumentoval Směrnicí 2004/38/ES, konkrétně čl. 3 bod 1 písm. b). V tomto směru lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu, č.j. 5 As 6/2010 – 63 ze dne 16.4.2010, ve kterém Nejvyšší správní soud vyslovil názor, že „...z ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., nelze bez dalšího dovozovat, že se musí vždy nutně jednat pouze o vztah druh – družka. Nejvyšší správní soud v této souvislosti odkazuje na čl. 37 Směrnice, podle kterého směrnici nejsou dotčeny právní a správní předpisy členských států, které jsou pro jednotlivce příznivější. Nejvyšší správní soud připouští, že ustanovení § 15 odst. 4 písm. b) vnitrostátního předpisu lze interpretovat širěji než čl. 3 bod 1 písm. b) Směrnice. Uvedené ustanovení cit. zákona nicméně obsahuje dvě podmínky: 1) cizinec žije s občanem Evropské unie v vztahu obdobném vztahu rodinnému, 2) žije s ním ve společné domácnosti. Obě podmínky přitom musejí být splněny současně. Je tedy nutno se zabývat se nejen tím, zda cizinec žije ve společné domácnosti s občanem Evropské unie, ale také tím, zda lze vztah mezi nimi považovat za vztah obdobný vztahu rodinnému. Vztah obdobný vztahu rodinnému musí být však definován tak úzce, jak je definován vztah rodinný, musí se proto jednat o vztahy analogické vztahům mezi rodinnými příslušníky, tak jak je zákon v souladu se Směrnicí vymezuje. Za vztah rodinný je bezesporu považován vztah rodiče - děti, prarodiče - děti. Lze v této souvislosti proto akceptovat názor stěžovatele stran posuzování takovýchto vztahů (obdobných vztahům rodinným), existují-li mezi určitými osobami, které mezi sebou mají určitou dlouhodobou úzkou citovou a jinou vazbu, přitom takové vztahy lze přirovnat ke vztahu např. rodiče – děti, prarodiče – vnuci.“

Z výše uvedeného vyplývá, že za vztah obdobný vztahu rodinnému lze považovat i vztah, jehož existenci žalobce tvrdí, a to vztah mezi ním a nezletilou dcerou jeho manželky (obdobný vztah otec-dcera).

Podmínkou stanovenou ustanovením § 15 odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. je, že se musí jednat o vztah trvalý a že cizinec musí s občanem Evropské unie žít ve společné domácnosti.

Žalobce správnímu orgánu předložil čestné prohlášení své a své manželky, ve kterém oba shodně prohlašují, že sdílejí společnou domácnost, podílejí se na výchově nezletilé dcery manželky žalobce a újmu, kterou by pocítil kterýkoliv z nich, by ostatní pocítili jako svou vlastní. Toto prohlášení nebylo ze strany správního orgánu akceptováno. Žalobce proto požádal správní orgán, aby mu objasnil, jaký konkrétní doklad by měl být k prokázání předmětné skutečnosti předložen. Zároveň navrhl, aby správní orgán provedl důkaz výsledkem manželky žalobce. Toto správní orgán odmítl s odkazem na ustanovení § 53 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., který stanoví, že předložení listiny je v případech a za podmínek stanovených zákonem možné nahradit čestným prohlášením účastníka nebo svědeckou výpovědí s tím, že z citovaného ustanovení je zřejmé, že svědeckou výpověď lze připustit pouze tam, kde zvláštní zákon s použitím takového důkazu výslovně počítá, což není případ zákona č. 326/1999 Sb., a to ani ve smyslu ustanovení § 15a odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb.

Podle § 53 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. předložení listiny je v případech a za podmínek stanovených zvláštním zákonem možné nahradit čestným prohlášením účastníka nebo svědeckou výpovědí. Podle § 15a odst. 4 písm. b) má cizinec hodnověrným způsobem doložit, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a sdílí s ním společnou domácnost. Zákonodárce zde nepoužil slovo „doklad“ či „listina“, neboť neexistuje žádný konkrétní doklad, který by bez dalšího osvědčoval, že cizinec žije s jinou osobou ve společné domácnosti (na rozdíl třeba od skutečnosti, že cizinec je občanem Evropské unie, či rodinným příslušníkem občana Evropské unie), rovněž doklad, že mezi manželem matky a dítětem, které má jiného otce, existuje vztah obdobný vztahu otec-dítě, neexistuje. Prokázat trvalé spolužití a společné uhrazování potřeb domácnosti je zpravidla možné souhrnem dokladů (doklad o přihlášení se k pobytu na společné adrese, evidenční list ze Správy nemovitostí o počtu zde bydlících lidí, doklad o tom, že daná osoba je hlášena u lékaře, na úřadech, k doručení pošty, stvrzenky či trvalý příkaz k platbám např. nájemného, inkasa, apod.), případně ve spojení se svědeckými výpověďmi osob, s nimiž cizinec žije ve společné domácnosti, sousedů a přátel. Je na cizinci, který o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky žádá z titulu osoby žijící ve společné domácnosti s občanem Evropské unie, aby vedení společné domácnosti doložil a prokázal.

Z ustanovení § 15 odst. 4 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. nelze dovodit, že splnění zda stanovených podmínek lze prokázat pouze předložením určitého dokladu. Na druhou stranu je třeba uvést, že předložení čestného prohlášení dostatečným způsobem neprokazuje, že žalobce má trvalý vztah s občanem Evropské unie a sdílí s ním společnou domácnost. Žalobce v reakci na výzvu správního orgánu k doplnění náležitostí žádosti navrhl provedení výslechu své manželky. I toto soud pokládá za jeden z legitimních prostředků sloužících k prokázání dané skutečnosti v tomto konkrétním případě.

Správní orgán na žádost žalobce o upřesnění, jaké doklady by se jevily správnímu orgánu jako dostačující k prokázání splnění podmínek pro povolení k přechodnému pobytu, žádné konkrétní informace žalobci neposkytl, když vycházel z názoru, že vztah mezi manželem matky dítěte a dítětem nemůže splňovat znaky vztahu obdobnému vztahu

rodinnému. Jak vyplývá ze shora uvedené citace rozsudku Nejvyššího správního soudu, takový názor není v souladu s příslušnou právní úpravou. Jestliže tedy v dané věci nelze existenci takového vztahu u žalobce vyloučit, je třeba zaměřit dokazování tak, aby bylo prokázáno, že tvrzený vztah existuje, že se jedná o vztah trvalý a že jeho účastníci spolu žijí ve společné domácnosti. Obecně lze mít za to, že trvalé soužití ve společné domácnosti je jednou ze základních podmínek toho, aby mezi manželem matky a jejím dítětem, které má jiného otce, mohl vzniknout vztah obdobný vztahu otce a dítěte. Na žalovaném tedy bude, aby v dalším řízení při respektování právního názoru vysloveného soudem v tomto rozsudku žalobce poučil, jakým způsobem (jakými doklady) má doložit existenci soužití ve společné domácnosti. K otázce trvalosti a charakteru vztahů mezi manžely a dcerou manželky pak nelze vyloučit jako důkaz ani vyjádření či výpovědi účastníků řízení a navržených svědků. Při určení rozsahu dokazování bude správní orgán vycházet z průběhu dalšího řízení.

Ze shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně, a proto napadené rozhodnutí pro nezákonnost zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce měl ve věci úspěch. Náklady řízení představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000,- Kč, odměna advokátovi za 2 úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby) po 2.100,- Kč a 2x režijní paušál po 300,- Kč (§ 7, § 9 odst.3 písm.f/, § 11 odst. 1 a § 13 odst. 3 vyhl.č.177/1996 Sb., ve znění platném do 31.12.2012). Protože zástupcem žalobce je advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající dani, kterou je tento povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Částka daně činí 1 008,- Kč. Náklady řízení tedy celkem činí 7 808 ,- Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode

dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních

u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno.

O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým

označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo

svátek, je

posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání

lhůty k

podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí,

proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

to V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem;
neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj
jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle
zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.
Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.
Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního
soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 12. prosince 2013

JUDr. Karla Cháberová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Marcela Brabcová